

ชื่อเรื่อง	การทดแทนกันของบริการเชิงนิเวศภายใต้การใช้ที่ดินหลายสถานการณ์ของพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยกระเสียว
ผู้ศึกษาวิจัย	ภูริวัฒน์ สุริยวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.จรัญธร บุญญาภาพ
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี วท.บ. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ	การบริการเชิงนิเวศ มูลค่าบริการเชิงนิเวศ การทดแทนกันบริการเชิงนิเวศ

บทคัดย่อ

บริการเชิงนิเวศ แสดงถึงผลประโยชน์ที่มนุษย์ได้รับทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมจากการทำหน้าที่ของระบบนิเวศ โดยเป็นความเชื่อมโยงที่ขาดกันไม่ได้ระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ ลุ่มน้ำสาขาห้วยกระเสียวมีกิจกรรมการบริการเชิงนิเวศสูง พื้นที่รับน้ำของเขื่อนกระเสียวพบการบุกรุกทำลายผืนป่าธรรมชาติทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานานทำให้น้ำไม่เพียงพออาจส่งผลให้การบริการเชิงนิเวศลดลง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของบริการเชิงนิเวศ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าและวิเคราะห์การทดแทนกันของของบริการเชิงนิเวศภายใต้การใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต ได้จำลองสถานการณ์ออกเป็น 5 สถานการณ์ ได้แก่ 1) การใช้ที่ดินเหมือนกับแนวโน้มในอดีต (SC1) 2) การใช้ที่ดินตามความต้องการของตลาดอ้อย (SC2) 3) การใช้ที่ดินตามความต้องการของตลาดมันสำปะหลัง (SC3) 4) การใช้ที่ดินตามความต้องการของตลาดอ้อยและมันสำปะหลัง (SC4) 5) การใช้ที่ดินตามแนวทางการอนุรักษ์ดินและน้ำ (SC5) และภาพฉายการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 2 สถานการณ์ (RCP4.5 และ RCP8.5) ผลการศึกษา พบว่า การทดแทนกันของสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงประโยชน์ที่ดินและสภาพภูมิอากาศหลายสถานการณ์ปี พ.ศ. 2584 ส่งผลให้มูลค่าของบริการเชิงนิเวศของการใช้ที่ดินปีพ.ศ. 2564 ลดลงจากทุกสถานการณ์ โดยสถานการณ์ที่ลดลงมากที่สุดคือ SC2-RCP8.5 (11,289.81 ล้านบาท) การศึกษาครั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดินสามารถใช้ชุดข้อมูลนี้ต่อการวางแผนการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมบริเวณพื้นที่ลาดชัน และกำหนดมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและระบบนิเวศของท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น

Title Ecosystem Services Trade-Off Under Multi Land Use
Scenario of The Huai Kra Siew Sub-Watershed Area

Author Phouriwat Suriyawong

Advisor Associate Professor Dr. Jaruntorn Boonyanuphap

Academic Paper Undergraduate Thesis B. Sc. Natural Resources and
Environment, Naresuan University, 2023

Keywords Ecosystem Services, Ecosystem Services Value, Trade-Off

ABSTRACT

Ecosystem services are benefits that humans receive both directly and indirectly from ecosystem functions. It is an indispensable link between humans and nature. Huai Kra Siew sub-watershed high ecosystem services activities. Kra Siew dam catchment area has encountered incursion and destruction of natural forest, causing flash floods. In addition, there has been a long period of unseasonal rain, resulting in insufficient water, which may result in a decrease in ecosystem services. This is an important cause of the change in ecosystem services. This study aims to evaluate the value and analyze trade-off of ecosystem services under future land use. The simulations were divided into 5 situations: 1) Trend or business as usual scenario (SC1), 2) land use according to sugarcane market demand (SC2), 3) Cassava market-based scenario (SC3), 4) Sugarcane & Cassava market-based scenario (SC4), 5) Soil and Water Conservation scenario (SC5) and Representative Concentration Pathway two scenarios (RCP4.5 and RCP8.5). The results of the study found that the trade-off of land use and climate change scenarios for the year 2041, results in the value of Ecosystem services of land use in 2021 decreased from every situation. The situation with the greatest decrease is SC2-RCP8.5 (11,289.81 million baht). This study, the Land Development Department can use this data set to plan appropriate land use zones in the slope area. and establish soil and water conservation measures. That results in the development of the local economic system and ecosystem for the better.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved